

É r t e s í t ő.

97. szám.

Pest, december' 3dikán

1834

A' Jelenkor és Társalkodó előfizetési ügyében.

Negyedik évre idürend a' felviradandó 1835tel kettős testvér Intézetünk, mellynek vezér-elve jelszavaként: a' Hazának 's Nemzetiségnek élni 's tisztelve a' szépet, jót, igazat és valót 's lélekisméretesen terjesztve azt, Olvasót a' Fejedelem 's Haza iránti kötelességekben erősíteni. Mint járt e' szent tisztében ez időkor alatt el, szándékai tisztaságában 's előhaladásra csüggedhetlenül törekvő szorgalmában bizván, szerény önérzete nem retteg az értelmesbek 's jobbák kárhozatától.

Ugyan is a' JELENKOR, valamint eddig semmi hírt sem hagyott pendittetlenül mind abban, a' mit századunk lelke Nemzetiségünk, tudományosságunk 's minden ágbeli művelődésünk ügyében érdekest 's közlésre méltót adhatott, úgy ezentul sem hagyand érintetlenül semmi alapost, a' mit imént kitüzött sok oldalú, még is a' Király, Nemzet 's Emberiség boldogítása által egy pontban összesedő célja a' jelen kor józan szelleme szerint megkíván. Belföldi hírei a' Jelenkornak mint eddig, úgy ezentul is minden szükséges, hasznos és példás értesítéseken kívül; lesznek minden magásb 's felsőhelybeli (kancellariai, helytartósági, kamarai) kinevezések, a' folyton tartó két testvér hazabeli országgyűlési tudósítások, megyei 's városi nyilvános érdekű közlemények, magy. tudom. akadémia, nemz. muzeum, casino-hid-és olvasó-egyesületek, állattenyésztő társaság, pesti 's parndorf verseny, dunai gőzhajózásunk, tudom. egyetemünk 's egyéb tanító, nevelő 's jótékony intézetünk, magyar 's erdélyi érdemes elhunytink, kereskedésünk, jelesb vásárink, szóval minden, a' mit tudományos, művészeti 's mesterségi, hadi és polgári életünk politikai tág értelemben figyelemre, tudomásra, példára, koszorúra méltót előtűntetend. Külföldi tárgyaiul pedig szolgálnak az egész világ nemzetei, népei, országai 's tartományinak mostankori történetei, mellyek ámbár örök proteusz-ként egymásba szövődve, fonódva, hol bontakozva hol pántolódva, hol csendelegetve hol háborogva ezerféle alakokban váltakoznak, mindazáltal egy láthatatlan mindenható kéz által, habár lassu fokokként, de még is tökéletesbedésre intéztetnek a' haladó műveltség sugárai 's áldásai által. Mi szenderég a' jövődő méhében főkép Anglia, Francia és Spanyolországra, Portugália 's Aegyptusra nézve? mi a' török 's egyéb földsarki közel és távol szomszédink 's nemzettársink iránt? annak egy részét 1835nek Sybillája kétségtelenül föltárandja 's így Clionak, a' történetek muzájának, hív telegraphjaival, a' hirlapokkal, Jelenkorunk is előterjesztendi 's elő minden más bel és külhoni fontos esetet is a' legeszközölhetőbb gyorsaság és hűséggel, értelmes és illő szerkezetű nyelven.

A' TÁRSALKODÓ ezentul is mind azzal ohajt mulattatni hasznosan 's oktatni gyöngyörködteve, a' mit általánosan és különösen tudományosság 's a' tudományok, művészetek 's mesterségek minden ágai, osztályai, hazai és külföldileg minden nemben és fajban nyujthatnak táplálatul, enyelgésül, örömmül 's egyéb éldeletül ember- polgár- 's jóllétünknek, örök szemügyben tartván az igazat, jót és szépet, 's ezek kalauzolása mellett a' Fejdelmet, Hazát 's Emberiséget, mint szükséges kapcsokat, és rokon boglárokat.

Az ÉRTESETŐ minden bármilly hirdetvényt jutalmas áron nyomban közöl, még pedig a' nem magyart is pontos és hű fordításban.

Mind a' Jelenkort mind a' Társalkodót egészen új öntetű, csinos és deli alakú 's könnyű olvasatú betűkkel fogjuk nyomtatni az Értésítővel együtt az eddigéhez hasonló velin-szövetű papiroson. 'S ámbár papirosunk ára az ideihez képest $\frac{1}{6}$ résznél is többel szökkenet feljebb, 's a' nyomtatási készülétek is általánosan költségesbek, az előfizetés mindazáltal színtannyi marad 1835ben is, mennyi eddig vala, a' Jelenkorra 's Társalkodóra t. i. Értésítőstül borítékosan postán vagy Buda-pestben házhoz küldve 4 ezüst fr.; — a' Társalkodóra magára 3 fr. — borítéktalanul a' Jelenkorra és Társalkodóra Értésítőstül házhoz küldéssel 3 for. 36 kr. a' Társalkodóra magára 2 for. 36 kr.; minél természetesen a' mi szerfölött nagyrétű, takarékos tömött nyomtatásu papirosunkon, mellyből félév alatt, a' toldalékok 's mellékleteken kívül, többet adunk száz ivnél, boríték 's postai szétküldözés mellett, főkép a' mostani, minden czikkelybeli drága körülményekben,

olcsóbbat nem is kívánhatni, ennyi csinú 's diszú alak mellett. E' csekély előfizetési árral azt is ohajtjuk elérni, hogy kis vagyonú, azonban az idő lelkével előhaladni kívánó polgártársink közül is, annál számosabban vehessenek lapjaink könnyű megszerezhetése által azok olvasásában 's ön művelődésök, ismereteik 's Intézetünk gyarapításában kisedkedje áldozatjokkal gyámolrészt. Hogy pedig a' borítékot minélelőbb kinyomtathassuk 's egyéb mellözhetetlen intézkedésinket is kívántatólag irányozhassuk, ez uttal vagy a' már meglevő vagy olvashatólag 's hibátlanul leirt addressz beküldetését is kérjük, a' szerkesztő hivatal szállására (uri-utcza párizsi üvegsikátor homlokirányában fekvő 612 számú Trattner-Károlyi ház első emeletébe) hol egyedül fogadtatik el az előfizetés. A' felutasítandó addresszre a' név, czimzet 's lakhelyen kívül az utolsó vagy szomszéd postahelyet is tisztán kérjük följegyeztetni. Távol-vidékiek, kik biztos alkalom hija miatt a' szerkesztő hivatalhoz nem küldhetnék az előfizetési díjt, a' szomszéd postahivatalok által eszközölhetik azt, Gallicziai 's Olaszországi nagy érd. Olvasóink pedig legtanácsosabban a' bécsi fő postahivatalnál. Az illető előfizetést még azért is szorgalmazza szíves kérelmünk siettetni, mivel a' kivált most szükséges takarékoság miatt, mint eddig úgy most is, igen kevés fölőleg példányt szándékunk nyomtatni; mellyeknek elfogytuk után teljes számú lapokkal nem lesz hatalmunkban szolgálni, hanem egyedül azon naptól kezdve, midőn az elkésztett előfizetési díj kezünkhez jutand. — Kedveskedésül ígért ajándékunkat nem sokára veendik t. czimzetű Előfizetőink. — Egyébirant szorgalmas Levelezőinknek 's az érdemes Postatisztségeknek eddig szolgáltatott ajándék példányok ezentul is mindenkor kötelező adományunk maradand. — Ezennel azon lelkes hazafiaknak, kik hírlevelünk belföldi részét 's Társalkodónkat nagybecsű czikkelyeikkel gyarapítani méltóztattak, legszívesb hálánkat küldjük 's azok közt főleg a' vaskapui szirtek igazójának m. S z é c h e n y i I s t v á n gróf urnak duna-hajózás körüli magas érdekű közleményiért, ki tömérdek foglalatossági közt is ez erszágos ügyben Társalkodónk lapjai által kegyes vala 's ezentul is szíves leend szükséges felvilágosítást adni. Záradékul bátrak vagyunk ide függeszteni azon biztos kérelmet 's tetteleg valószínű reményt, hogy mind a' két Haza olvasó Egyeteme, mind munkás Levelezőink ezentul is pártfogó részvételre 's gyámkegyökre méltatandják Intézetünket

a' JELENKOR és TÁRSALKODÓ
h i v a t a l a.

1)

A' Regelő 's Honművész

Szép művészeti folyóiratok alolirt kiadója tisztelettel bátorkodik ujlag megkérni a' magyar olvasó közönséget esztendőnk ezen végső havának kezdetén, hogy kik az említett folyóiratokat jövő évben is jártni ohajtának, rendeléseiket mennél előbb (a' későn tett előfizetésből származni szokott számtalan akadály elkerülése végett) megtenni méltóztassanak. Figyelmeztetem pedig különösen a' t. közönséget: 1) hogy postakoa ezután csak képekkel együtt lehet megrendelni folyóiratimat (fél évre 6 pengő forintjával) — 2) Hogy hetenként nem egy, hanem két ívet küldök olvasóimnak, és így kétszer annyit, mint majd csak ugyan azon, sőt nagyobb áron is más hasonló tartalmu művek. — 3) Hogy divat- és arcz-rajzink nem fa- vagy kőmetszvények, hanem valódi rézmetszvények, mellyek valamint kétszeres költségbe kerülnek, úgy szebbek is, és mindenkor becsesebbek, sőt kétszeres értékűek. (2)

Uj mulattató journal

e' czim alatt:

„RAJZOLATOK“

Megfog jelenni jövő 1835iki Januar' 1jétől hetenkint kétszer; járand vele a' két haza' jelesebb élő fiainak 's leányainak képeiből hónaponként egy, divatkép hetenkint egy.

A' kir. egyetem' új öntetű legszebb betűivel e' journalnak legalább 64 képpel, negyed réthen a' legfinomabb velinen, rendkívüli olcsó ára: helyben fél févre 4 for. egyre 8 for. postán küldve fél évre 5 for. egyre 10 for. pengő. — Előfizethetni Pesten a' kiadónál Dorottya-utczában Vizer házban 10 dik sz. a. egyebütt, minden cs. kir. Posta-hivatalnál. Pest December' 1jén 1834.

kiadó tulajdonosa

M u n k á c s y J á n o s.

E' journal' első számát képeivel együtt f. hónap' vége felé, minden fcs. kir. Posta-hivatalnál megtekinthetni.

1) **Lóárverés.** Napról napra jobban érezte magát e' tájon valamint a' jó hálás, úgy nem különben a' hámos lovak hiánossága, hogy e' részben a' nagyérdemű közönség fogyatkozásai kipótoltathassanak, egy társaságos egyesület öszve állván, ezennel mindeneknek ismét tudtára adni kívánja, hogy illetően lovak Kassán 1835ki jan. 19kén 9 órakor a' helybeli lovaglólóház intézetben nagyobb számmal kótyavetye útján, fognak eladatni. A' hol is előre valamint a' lovakat a' venni kívánók meg szemléltetik, úgy azoknak tulajdonságaikról is utasítást nyerhetnek. Kassán nov. 24dik napján 1834.

1) **Hirdetés.** Sz. kir. Pest városának urakutczájában 430ik, — nem különben Ferencz külső város soroksári-utczájában 117, és 118 számokkal jegyzett 's néhai báró Laffert Vincze örökösit illető házak, f. 1834 eszt. dec. 29kén reggeli 10 órakor a' földbirói hivatalban, hol a' föltételeket is előre megtudhatni, árverés útján eladatni fognak (3)

(3) **Hirdetés.** Mélt. cs. kamarás báró Laffert Vincze halála után maradott különféle ingó javak árverés útján a' legtöbbet ígérőnek kész pénzbeli fizetés mellett eladatni fognak. Kezdődni fog ez árverés f. eszt. dec. 9kén Pesttől Kereszturon által másfél órányira fekvő Rákos-Csaba helységben, a' hol is a' fenemlített 's következő napokon eladatni fognak oda való termés feje borok: u. m. 1818dik esztendei 95, 1819iki 13, 1827ki 11, 1833iki 60; — veres borok: 1819iki 54, 1826iki 19, 1827iki 47, 1830iki 23, 1831iki 19, 1833iki 56 akó, vas abroncsos 's más üres hordókkal együtt; továbbá 2248 zsup, és 15 szekér nyomtatott szalma, egy 11 öles hosszú és 3 öles széles nyomtatott szalma-kazal, 8 szekér nyomtatott tavalyi szalma és 8 szekér széna. —

Sári helységben, melly a' soroksári postautban Pesttől 2½ stációra fekszik, folytatik az árverés dec. 11kén 's következő napjain, 's itt eladatni fognak: némelly házi butorokon kívül, 30 öl kemény tűzifa, 1500 kéve rőzse; továbbá különféle ménesbeli lovak: u. m. egy öregebb, két 4 esztendő, 11 három eszt. és 1 két eszt. csödör, 26 öregebb, 2 négy eszt., 7 három eszt., 5 két eszt. kancza, 3 öregebb és 7 négy eszt. herélt ló; végtére 4 idei csödör, és 4 szinte idei kancza csikó. Nem különben 11000 zsupszalma, 1 boglyában 3 szekérré való rozs-szalma, 3 kazal nyomtatott rozs-szalma, mellynek mindegyike 10 öles hosszú és 2½ öles széles, egy hasonló 4 öles hosszú kazal, két boglya 6 szekérré való zab-, és egy boglya 4 szekérré való árpa-szalma. Legjobb 's alávaló szénából 3 tizenkét öles hosszú, és 3 öles széles kazal, egy hasonló 10, és egy 5 öles hosszúsága, nem különben egy 4 szekeres boglya.

Haraszi helységben, melly színte a' soroksári postautban Pesttől 1½ órányira a' Duna mellett fekszik, tartatni fog az árverés dec. 15kén 's következő napjain, a' hol is eladatni fognak különféle házi butorok, u. m. ágyi ruhák, ágyak, almáriomok, asztalok, székek, kanapék, lusterek, tükrök, órák, porcellán és üveg portékák, vas és bádog konyha-edények, egy biliárd 's egy fortepiano. Csabai és besnyői borok, nevezetesen: 1820iki 20 akó feje, 1826iki 112, 1830iki 76, 1832iki 12, 1833iki 30 akó veres, vas abroncsos hordókkal együtt, nem különben több száz akó üres hordók és kádak, továbbá 23 pozsonyi mérő kétszeres, 1270 m. rozs, 180 m. árpa, 30 m. zab, 40 m. búkköny, 40 m. kukoricza, 174 üres zsup, 7 viselt, jobbára még jó karban lévő VVurst és félfedelű kocsi, 's több más gazdasági szerek, 4 pár kocsis ló, a' nagyobb fajbul egy pár fekete csödör 's egy pár szürke, a' kisebb fajbul egy pár pej, 's egy pár szürke, egy egyes szürke kocsis ló, 1 szürke, 1 pej 's 1 sárga paripa, különféle szerszámokkal 's nyergekkel, 24 jármos ökör, szekerekkel, ekékkel 's más egyéb gazdasági szerekkel. Juhokbul fiatal és öregebb kos 100, fiatal 's öregebb ürü 900, bárány és anyabirka 1400. A' veres schweizi fajbul 1 tehén, 4 három eszt., és 9 két eszt. üsző borju, 9 idei borju, 1 öreg, 's két 1 eszt. bika. Két nagy hizott sertés, 6 fiatal, 's 18 darab kocza disznó. 27 szekér széna, 10 szekér búkköny, 8500 zsup, és 50 szekér nyomtatott rozsszalma, 15 szekér zab 's 4 szekér árpa-szalma; 65000 égetett téglá, 1 nagyobb 's egy kisebb hajó minden hozzá tartozandókkal együtt.

Végtére Pesten az uri-utczában levő 's 340 számú nemzettségi ház első emeletének hátulsó részén dec. 22kén 's következő napjain eladatni fognak: különféle házibutorok, u. m. ágyak, ágyi ruhák, kanapék, almáriomok, asztalok, székek, lusterek, tükrök, porcellán, üveg portékák és egy biliárd, különféle drágaságok, mint gyémántos gyűrűk, zsebórák, arany lánczok 's egyéb apróságok; asztali 's más mindenféle ezüst, 440 német könyv, mellyek jegyzéke az árverésnél megtekintethetik, különféle feje, nem különben nyári, téli 's egyéb ruhák, 's ezek közt egy gazdag magyar ruha két hasonló lótakaróval, különféle puskák, pisztolyok 's más fegyverek, egy

kétülésű üveges hintó, 300 üveg tokaji bor, 20 üveg ürmös, a' csabai és besnyői termésből fe-jér borok, nevezetesen: 1818iki 125, 1819iki 25, 1822iki 25, és veres borok 1818iki 100 akó, egy átalag tokaji és két akó csabai ürmös vas abroncsos hordókkal; végtére több száz akó üres hordók.

Megjegyeztetik, hogy a' fennevezett helyeken megvett holmik elvitelére határidőül egy hét engedtetik, mellynek meghosszabbítása egyedül az uraság tetszésétől fog függni; a' ki azonban az ott maradt holmikért kezeskedni nem fog, hanem azoknak gondviselése egészen 's egyedül az illető tulajdonosokat fogja illetni. (3)

3) Brenda Mihálynak a' csömöri öreg-hegyen levő, és 36 sorból álló szőlje, az idei mintegy 50 akóra menő bor-terméssel, és minden a' présházban találtató eszközökkel, f. eszt. december 4kén kótyavetye útján elfog adatni. — Mire nézve a' venni szándékozó urak ezennel a' szokott reggeli órákra azon napra oda meghivatnak. (3)

2) Széna eladás. Tek. Pest vmegyében keblezett Izsák m. városban vagyon 30 öl széna több kazalban részenként is eladó. Bővebb tudósítást vehetni helyben a' város jegyzőjénél. (2)

2) T. Nógrád vmegyében keblező szab. Losonc városában egy ház szabad kézből eladó. Fekszik ezen ház a' főutcán, építve nagyobb részint kemény szerekből 's tűz ellenbiztosítva; van benne 4 szoba, 2 jól készített konyha, 's egy tűzellenes bolthajtásos éléskamara; kívül a' ház előtt utcára egy virág-kertecske, belül pedig szép konyhakert; 4 lóra 's 4 szarvasmarhára istálló, kocsiszin 3 kocsira, tágas udvar, kut, és farakhely. A' venni szándékozók méltóztassanak iránta ugyan Losonczon Hlaváts J. P. ur kereskedésében kérdezősködni. (2)

2) Könyvekre árverés. Kedden f. eszt. dec. 2kán délutáni 2 órától kezdve estig Pesten a' belső városban kecskeméti-utcában universitas épületjében árverés útján eladatnak sok szép könyvek, mellyek néhai tek. Gröber Lőrincz prof. urtól maradtak. — Ezen könyvek árverése jövő csütörtökön dec. 4kén egész nap folytattatik, és így tovább minden jövő kedden délután 's minden csütörtökön egész nap a' szokott árverési órákban mindaddig, míg ezen számos könyvek el nem fognak. (3)

(3) Kristály-gyertyákat, mellyeket a' pesti m. kir. Egyetemben Chemia professora t. Schuster János ur is megvizsgált 's tökéletesen helyeseknek talált, 's mellyek minden szag nélkül, tiszta világgal lobogás nélkül 's a' viaszgyertyáknál is tartósban égnek, folyvást lehet kapni: Pesten a' játékszin-épületben Kammermayer József cukrász boltjában, a' fejrnek fontját 1 frjával és a' színezettnek 1 fr. 6 krjával pengőben. Nagyobb mennyiségek iránt méltóztassanak a' vevők egy nappal előbb rendelést tenni. Az illy féle gyertya-maradéknak fontja 30 pengő krjával váltatik vissza. (3)

3) Pesttől 3 mértföldnyire egy pusztarész-birtok örök áron eladandó. A' venni szándékozók értekezhetnek Pesten újvilág-utca 562 sz. Kozitz Sándor Fiscalissal. (3)

3) F. eszt. oct. 2kárul $\frac{1}{14} \frac{2}{7}$ sz. alatt költ kegy. udvari rendelésnél fogva közöltetik a' mi következők:

„Ama többizbéli próbák következtetésében, hogy német mesterlegények az ő illető kormányaik ellen fölbizgattassanak, mellyek egy idő óta Bern cantonban Helvecziában történtenek, az alulirttól vett utasításhoz képest ezennel fölszófittatik minden, cs. kir. ausztriai alattvaló mesterlegény, munkás, vagy vándorló, hogy nyolcz nap alatt Bern cantont elhagyja, egyszermind az oda költözés további engedelmig minden ausztriai mesterlegénynek, az országos hatósági parancsok áthágóira ki-s abott törvényes büntetések alatt, elültatik. Zürich sept. 21kén 1834. Gróf Bombelles. (3)

Dunavíz-állás a' budai vízmérték szerint:

November 30dikán 2 láb. 7 hüv. 3 von. December 1jén 2 láb. 8 hüv. 3 von. December 2kán 2 láb. 8 hüv. 6 von. December 3dikán 2 láb. 9 hüv. 0 von. (0 felett.)